

Bosna i Hercegovina
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
Broj: 14 0 U 005418 23 Uvp
Banjaluka, 06.12.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Strahinje Ćurkovića kao predsjednika vijeća, Vesne Mišić i Tatjane Stupar kao članova vijeća, uz učešće Mire Mačkić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Republike Srpske zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske, Sjedište zamjenika Vlasenica, ul. Svetosavska br. 12 (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv rješenja broj [...] od 13.5.2022. godine, tužene Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banjaluka, u predmetu raspravljanja uzurpacije, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 005418 22 U od 02.3.2023. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj 06.12.2024. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog akta, kojim je odbijena žalba Pravobranilaštva Republike Srpske izjavljena protiv rješenja Područne jedinice H.P. broj [...] od 04.11.2021. godine. Tim prvostepenim rješenjem tačkom 1 dispozitiva uzurpantima Č. (T.) L. i D. (T.) L. iz H.P. priznato je pravo svojine na uzurpiranom zemljištu označenom kao k.č. br. 1323 zv. „G.-P.“ šuma 3. klase u površini 17445 m², upisana u list nepokretnosti broj 156 k.o. P.. Tačkom 2 dispozitiva određeno je da će se na zemljištu iz tačke 1 po pravosnažnosti rješenja izvršiti uknjižba prava svojine u katastru nepokretnosti u korist Č.L. sa ½ dijela i D.L. sa ½ dijela. Tačkom 3 određeno je da će se nakon pravosnažnosti tog rješenja na zemljištu iz tačke 1 izvršiti upis u “V” listu lista nepokretnosti broj 156 k.o. P., brisanja zabilježbe o pokrenutom upravnom postupku za rješavanje spornih imovinsko pravnih odnosa na uzurpiranom zemljištu i zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja nepokretnosti. Tačkom 4 navedena je naknada koju je uzurpant dužan uplatiti za troškove postupka.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio pozivom na odredbe člana 1 i 5 stav 1 Zakona o uzurpacijama i dobrovoljačkim kompetencijama („Sl. glasnik Republike Srpske“, broj: 8/20, u daljem tekstu: Zakon o uzurpacijama), navodeći da je pravilno postupila tužena kada je osporenim aktom ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa, za koju odluku je dala valjane, na zakonu zasnovane razloge, pa da je stoga neosnovan navod tužbe, da je tužena povrijedila odredbe člana 6, 9 i 38 Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. glasnik Republike Srpske“, broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP). Sud navodi da je u provedenom postupku potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, jer je izvršena identifikacija predmetne parcele od strane vještaka geodetske struke, te vještačenje po vještaku šumarske struke, a uzete su i izjave stranaka i svjedoka, te utvrđeno da je predmetna parcela od strane pravnog prednika

zainteresovanih lica uzurpirna prije 31.12.1955. godine, da je sada u posjedu zainteresovanih lica, da je predmetna parcela prije 06.4.1941. godine bila upisana kao državna svojina (bivši erar) i da u to vrijeme nije bila po kulturi šuma. Ocijenio je neosnovanim navod tužbe da nije omogućeno korisniku šuma ŠG "Visočnik" H.P. da aktivno učestvuje u postupku, jer Pravobranilaštvo Republike Srpske zastupa nosioca svojine javnog prava, shodno odredbi člana 14 stav 1 Zakona o uzurpacijama. Takođe, ocijenio je neosnovanim i navod tužbe da u postupku nije utvrđeno da li uzurpanti imaju prebivalište, odnosno boravište na teritoriji Republike Srpske, jer su uzurpanti dostavili uvjerenje MUP-a H.P. kojim dokazuju prebivalište u Republici Srpskoj.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužiteljica pobija zakonitost iste zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu navodi da vještak šumarske struke u nalazu nije precizirao koji su mikroklimatski uslovi propisani zakonom da bi se za neku površinu moglo reći da ima svojstvo šume. Smatra da je na osnovu stručnog mišljenja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS prilikom određivanja starosti stabala nužno prethodno definisati da li su sastojine raznodobne ili prebirne jer od toga zavisi način određivanja starosti, te da je potrebno uzeti starija stabla, iz viših debljinskih klasa, eventualno i panjeve. Ističe da je organ povrijedio član 6, 9 i 38 ZOUP jer nije omogućio korisniku šuma ŠG „Visočnik“ H.P. da učestvuje u postupku kao stranka s obzirom da ima pravni interes za to, a da član 24 Zakona o uzurpacijama propisuje da se postupak za raspravljanje uzurpacije vrši po odredbama ZOUP. Naglašava da prvostepeni organ nije utvrdio da li svi uzurpanti imaju prijavljeno prebivalište/boravište na teritoriji Republike Srpske, shodno odredbi člana 8 Zakona o uzurpacijama. Tvrdi da predmetna parcela k.č. br. 1323 pripada Privrednoj jedinici „G.S.“ kojom gazduje ŠG „Visočnik“ H.P., te da predstavlja enklavu, čije priznavanje direktno smeta pravilnom gazdovanju šumom i šumskom kompleksu. Ukazuje na odredbu člana 8 stav 1 tačka 3 i 5 Zakona o uzurpacijama tvrdeći da se ista mora poštovati s obzirom da se radi o imperativnoj normi. Takođe, da je prvostepeni organ povrijedio član 6 ZOUP jer nije vodio računa da rješenje ne bude u suprotnosti sa javnim interesom. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Tužena u odgovoru na zahtjev navodi da ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta.

Č.L. i D.L., zainteresovana lica u odgovoru na zahtjev ističu da je neosnovan navod zahtjeva da je tužiteljica pobijala nalaz i mišljenje vještaka šumarske struke, jer se iz upravnog spisa može utvrditi da tužiteljica nije imala ni usmene ni pismene primjedbe na navedeni nalaz. Ističu da je neosnovan navod zahtjeva da je prvostepeni organ povrijedio pravila postupka, jer nije dozvolio učešće u postupku ŠG "Visočnik" H.P.. Ovo iz razloga što ŠG "Visočnik" H.P. ne posjeduje ni aktivnu ni pasivnu legitimaciju u postupku raspravljanja uzurpacije, jer su stranke u tom postupku Pravobranilaštvo Republike Srpske koje zastupa interese Republike Srpske, s jedne strane i uzurpanti kao faktički posjednici, s druge strane, shodno odredbama Zakona o uzurpacijama. Navode da nije tačan navod zahtjeva da nemaju prebivalište u Republici Srpskoj, jer su dostavili uvjerenje od nadležnog organa da imaju prebivalište u Republici Srpskoj. Takođe navode da nije osnovan navod zahtjeva, da se predmetna parcela nalazi na smetnji pravilnom gazdovanju šuma, jer predmetna parcela nije na smetnji pravilnom gazdovanju, te da prema skici ista čini trougao, da sa dvije strane graniči sa privatnim posjedima. Predlažu da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, shodno odredbi člana 39 Zakona o upravnim sporovima („Sl. glasnik Republike

Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je predmetni upravni postupak uzurpacije zemljišta proizašao iz postupka izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, u kojem je utvrđeno da je parcela označena po novom premjeru br. 1323 k.o. P. uzurpirana od strane zainteresovanih lica Č.L. i D.L.. U postupku raspravljanja uzurpacije, a nakon održane usmene javne rasprave 22.9.2021. godine na licu mjesta uzurpiranog zemljišta, uz učešće stranaka, uzurpanta i zastupnika tužiteljice, te stručnog saradnika za katastarske poslove izvršena je identifikacija predmetnog zemljišta i utvrđeno da se radi o parceli br. 1323 zv. „G.-P.“ šuma 3. klase u površini 17445 m², upisana u list nepokretnosti broj 156 k.o. P. kojoj odgovara dio parcele starog premjera br. 1364/1 k.o. N. državna svojina bivši erar. Uzurpanti Č.L. i D.L. su izjavili da je predmetno zemljište uzurpirao njihov otac T.L., koji je podnosio zahtjev za priznavanje prava vlasništva na istoj parceli 1955. godine, da je u vrijeme uzurpacije predmetna parcela bila pašnjak, te da sada to zemljište oni drže u posjedu, da je isto ograđeno. Navedeno su potvrdili svjedoci M.Š. rođ. 1938. godine i J.A. rođ. 1950. godine, oba iz M.P., na čije iskaze stranke nisu imale primjedbi. Zastupnik tužiteljice je tokom postupka tvrdio da je predmetno zemljište po kulturi šuma i da pripada 45-tom odjelu kojim upravlja i gazduje ŠG „Visočnik“ H.P. Izvršeno je i vještačenje po vještaku šumarske struke radi utvrđenja kulture predmetnog zemljišta na dan 06. aprila 1941. godine, koji je dao nalaz i mišljenje da na taj dan predmetna parcela po kulturi nije bila šuma. Vještak šumarske struke je na održanoj raspravi 20.10.2021. godine, na pitanja zastupnika tužiteljice pojasnio na koji način i kojim metodama je utvrdio starost stabala, te da predmetna parcela na pomenuti datum nije bila šuma, kojom prilikom vještak šumarske struke je izjavio da je koristio Preslerovu formulu koja formula je jedini način određivanja starosti stabla u dubećem stanju, da je broj stabala koje je uzimao kao uzorak prikazan u tabeli koja je sastavni dio nalaza i mišljenja gdje su stabla razvrstavana po debljinskim stepenima i za svaki izmjereni prečnik stabla prikazana je starost stabla. Nakon što je vještak pojasnio nalaz, stranke su izjavile da nemaju pitanja za vještaka, niti imaju primjedbi na sačinjeni zapisnik. Prvostepenim rješenjem priznato je zainteresovanim licima Čedomiru Lučiću i Dragomiru Lučiću kao uzurpantima pravo svojine na predmetnom zemljištu. Osporenim aktom je odbijena žalba tužiteljice, a pobijanom presudom je odbijena tužba i održan na snazi osporeni akt.

Pobijana presuda je pravilna.

Odredbom člana 1 Zakona o uzurpacijama propisano je da se ovim zakonom propisuju uslovi i postupak za raspravljanje imovinskopravnih odnosa nastalih uzurpacijom zemljišta koje je do 06.4.1941. godine bilo državna svojina (bivši erar) u svojini nosilaca svojine javnog prava i na dobrovoljačkim kompetencijama. Shodno članu 5 stav 1 navedenog zakona na zemljištu koje je uzurpirano prije 31. decembra 1955. godine može se priznati pravo svojine uzurpantu ukoliko odredbama ovog zakona nije drugačije određeno, koje pravo se, prema članu 6 stav 1 istog zakona može priznati samo ako je uzurpant fizičko lice, a ukoliko je uzurpirano zemljište prešlo u posjed drugog lica po valjanom pravnom osnovu, uzurpantom će se smatrati to lice.

U konkretnom slučaju nesporno je utvrđeno da je parcela označena kao 1323 zv. „G.-P.“ šuma 3. klase u površini 17445 m², upisana u list nepokretnosti broj 156 k.o. P. sa pravom svojine Republike Srpske sa 1/1 dijela i da istoj odgovara dio parcele starog premjera br. 1364/1 k.o. N. državna svojina bivši erar, da je ista uzurpirana prije 31. decembra 1955. godine od strane T.L., oca zainteresovanih lica Č.L. i D.L., koji ju je držao u posjedu do svoje smrti, a

nakon toga zemljište održavaju i koriste zainteresovana lica koja sada to zemljište drže u posjedu i koriste, a što su sve potvrdili i saslušani svjedoci.

I po ocjeni ovog suda bili su ispunjeni uslovi iz člana 5 stav 1 i člana 6 stav 1 a u vezi sa članom 8 Zakona o uzurpacijama da se zainteresovanim licima prizna pravo svojine na uzurpiranom zemljištu, jer je na osnovu svih provedenih dokaza (javne rasprave, saslušanih svjedoka, uviđaja na licu mjesta od strane stručnog lica geodetske struke, nalaza vještaka šumarske struke), utvrđeno da je predmetno zemljište uzurpirano prije 31.12.1955. godine i da parcela k.č. br. 1323 na dan 06.4.1941.godine nije bila po kulturi šuma što proizilazi iz nalaza vještaka šumarske struke. Ovo jer iz činjeničnog utvrđenja proizilazi da predmetno zemljište na dan 06.4.1941.godine po kulturi nije bilo šuma, kao i da je utvrđeno da predmetno zemljište ne predstavlja smetnju za komunikacije, odnosno koje nije na smetnji pravilnom uređenju bujičnih i erozivnih područja, da se predmetno zemljište nalazilo u posjedu pravnog prednika zainteresovanih lica T.L., koji je podnosio zahtjev za priznavanje vlasništva na istom zemljištu 1955. godine, kao i da se zemljište sada nalazi u posjedu zainteresovanih lica.

Nisu osnovani navodi zahtjeva da je u konkretnom slučaju povrijeđena odredba člana 38 ZOUP, jer da ŠG "Visočnik" H.P. nije omogućeno da učestvuje u postupku. Ovo iz razloga što iz historijata zemljišne knjige proizilazi da je na osnovu rješenja prvostepenog organa tužene br. [...] od 25.03.2014. godine, na predmetnim nekretninama uknjiženo pravo vlasništava Republike Srpske 1/1 dijela, uz istovremeno brisanje upisa u „C“ listu prava korišćenja na nekretninama u „A“ listu JPŠ „Srpske šume“ RS Banjaluka, ŠG "Visočnik" H.P. sa dijelom 1/1, upisano 22.6.2006. godine, shodno čemu pomenuto šumsko gazdinstvo nema nikakva upisana prava na predmetnim nepokretnostima, pa stoga nije ni stranka u predmetnom upravnom postupku. Stoga nisu povrijeđene ni odredbe člana 6 i 9 istog zakona, na čemu tužiteljica neosnovano insistira u zahtjevu.

Kako ni drugi prigovori iz zahtjeva nisu od uticaja na rješenje ove upravne stvari to ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan od razloga njene nezakonitosti iz odredbe člana 35 stav 2 ZUS, pa se zahtjev, na osnovu odredbe člana 40 stav 1 istog zakona, odbija.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić